Elektronikusan aláírta:
Dr. Bendik Tamás János
2026-11-13 - 09:42:35 +0100

Nemzeti Adatvédelmi és
Információszabadság Hatóság

Ügyiratszám: NAIH- NAIH-4481-10/2026.
Előzmény: NAIH-17131/2025.
Hivatkozási szám: 91404-F/28-1/2026.

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság

jelentése

a Somogy Vármegyei Gyermekvédelmi Központ
által részben nem teljesített közérdekű adatigényléssel kapcsolatban

[…] (a továbbiakban: bejelentő) azt kifogásolva fordult a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz (a továbbiakban: Hatóság), hogy a Somogy Vármegyei Gyermekvédelmi Központ (a továbbiakban: Intézmény) 2025. október 14-én benyújtott közérdekű adatigénylését a 2025. október 29-én kelt teljesítési határidő hosszabbítás ellenére is válasz nélkül hagyta.

Mivel az Intézmény a közérdekű adatigénylésre a 30 napos meghosszabbított határidőn belül sem adott választ, a bejelentő 2025. november 17. napján felhívta az Intézmény figyelmét a határidő elmulasztására. Ennek ellenére az Intézmény az adatszolgáltatást a bejelentés megtételének napjáig – 2025. december 2-áig – nem teljesítette, ezért a bejelentő a Hatósághoz fordult.

1. A vizsgálat tárgya és menete

A **bejelentő Intézményhez küldött adatigénylése** az alábbi volt:

„A Gyermekvédelmi otthont nyújtó szakellátási intézmények tekintetében kérem az alábbi adatokat intézményi és megyei bontásban, táblázatos formában (pl. Excel) megküldeni szíveskedjenek. Minden kérdés tekintetében kérem az intézményi és megyei bontást. Amennyiben az adatok részben vagy egészben nyilvánosan elérhetők, kérem, hogy az elérhetőség pontos helyét (URL) is szíveskedjenek megadni.

Kérem az otthont nyújtó gyermekvédelmi szakellátási intézményekre vonatkozó alábbi adatokat intézményi és vármegyei bontásban:

1. *Az intézmény neve*
2. *Az intézmény típusa (gyermekotthon, lakásotthon, speciális/különleges gyermekotthon, befogadóotthon, javítóintézet)*
3. *Az intézmény címe (vármegye, település, utca, házszám)*
4. *A fenntartó neve*
5. *A férőhelyek száma*
6. *Az ellátott gyermekek száma (aktuális)*
7. *Az intézményhez tartozó lakásotthonok száma és címe (ha releváns)*
8. *Az intézmény szakmai programjának típusa (általános, speciális, különleges)*
9. *A működés kezdete (év)*

Kérem, hogy a 2020-2025 közötti időszakra vonatkozóan az alábbi adatok megküldését szíveskedjen biztosítani a felsorolt gyermekvédelmi otthont nyújtó szakellátási intézmények tekintetében (intézményi szinten megadva az adatokat):

10. *Az intézmény teljes munkavállalói létszáma évente.*

11. *Az intézményben az adott években kilépő és belépő munkavállalók száma (évente külön megjelenítve a kilépők és a belépők számát).*
12. *A kilépők esetében, a fél évnél kevesebbet az intézmény állományában töltő munkavállalók száma, éves bontásban.*
13. *Az adott időszakban betöltetlen álláshelyek száma munkakör szerinti bontásban (évente).*
14. *Az intézményekben dolgozó munkavállalók havi bruttó és nettó átlagbére, munkakörök szerinti bontásban (pl. gyermekfelügyelő, nevelő, pszichológus, adminisztrátor stb.)*
15. *A 2020-2025 között a munkavállalók ellen indult fegyelmi vagy büntetőeljárások száma, valamint azok tárgyának rövid leírása. (Személyes adatok nélkül. Év, eljárás típusa, eljárás tárgya bontásban).*
16. *Az elmúlt öt évben az intézményekkel kapcsolatban készült gyermekvédelmi jelentések, panaszok vagy hatósági vizsgálatokban megállapított hiányosságok típusa és tárgyának rövid leírása.*
17. *Hány esetben történt rendkívüli eseményjelentés (pl. szökés, bántalmazás, szexuális visszaélés, fegyelmi ügy) a megadott időszakban (év, rendkívüli esemény típusa bontásban)?*
18. *Hány esetben született feljegyzés kortárs bántalmazásról, prostitúcióról vagy drogfogyasztásról az intézményben (év, feljegyzés indoka szerinti bontásban)?*
19. *Kaptak-e az intézmények a vizsgált időszakban bármilyen kormányzati vagy uniós célzott támogatást a munkaerő-megtartásra vagy -képzésre?*
20. *Amennyiben a 10. kérdésre az adott intézmény esetében pozitív a válasz, úgy kérjük, jelöljék meg, hogy milyen célzattal, milyen pályázati felhívás és mely projekt keretében, és mekkora összegben történt a támogatás kifizetése."*

Tekintettel arra, hogy

- a bejelentő 2025. október 14-én kelt közérdekű adatigénylését az Intézmény a 2025. október 29-én kelt teljesítési határidő hosszabbítás ellenére is válasz nélkül hagyta, és a határidő elmulasztásáról szóló figyelemfelhívás ellenére sem teljesítette;
- a bejelentő adatigénylésében megjelölt adatok megismerhető közérdekű adatok;
- a teljesítési határidő meghosszabbításával az Intézmény is elismerte, hogy az adatok a kezelésében vannak, és megismerésük nem esik korlátozás alá, – jóllehet annak a 15 napon belül történő teljesítése az Infotv. 29. § (2) bekezdésében említett akadályba ütközik;

a **Hatóság** – az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 54. § (1) bekezdés e) pontja[1] alapján 2026. január 6-án kelt **megkeresésében** arra kérte a **Belügyminisztérium gondoskodáspolitikáért felelős államtitkárát**, hogy folytasson le vizsgálatot az Intézménynél, és hívja fel a panaszolt adatigénylésben feltett valamennyi kérdésre kiterjedő, teljeskörű és részletes teljesítésre.

A Hatóság kérte továbbá az államtitkárt, hogy hívja fel az Intézményt a fentieket meghaladóan minden olyan körülményről való tájékoztatásra, amely a vizsgálat lefolytatásához szükséges lehet.

Fentieken felül a Hatóság kérte, hogy az Intézmény válaszáról az Infotv. 54. § (1) bekezdés a)-c) pontjai és (2) bekezdése alapján 35 napon belül írásban tájékoztassa a Hatóságot.

A **Belügyminisztérium 2026. január 22-én érkezett válaszlevelében** arról tájékoztatta a Hatóságot, hogy az Intézmény a kezelésében lévő információkat 2026. január 14-15. napján megküldte az adatigénylő részére. Az Intézmény közérdekű adatigénylésre adott válaszát az államtitkár mellékelve megküldte a Hatóság részére.

[1] Infotv. 54. § (1) A Hatóság a vizsgálat során
(…)
e) az adatkezelő hatóság felügyeleti szervének vezetőjét vizsgálat lefolytatására kérheti fel.

A **Hatóság** az ügyben a **következő álláspontot**[2] alakította ki:

Az **Alaptörvény** VI. cikk (3) bekezdésében foglalt közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez való jog, a XXIV. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes eljáráshoz való jog, valamint XXV. cikkben biztosított kérelemhez való jog is magában foglalja azt a jogállami követelményt, hogy a benyújtott közérdekű adatigénylésre az Intézménynek érdemben válaszolnia kell.

A Hatóság megállapította, hogy a beérkezett válaszlevél – az alapadatok internetes fellelhetőségén túl – csak az alábbi 3 kérdésre vonatkozóan tartalmazott érdemi válaszokat:

1) *az intézmény teljes munkavállalói létszáma évente;*
2) *az intézményben az adott években kilépő és belépő munkavállalók száma (évente külön megjelenítve a kilépők és a belépők számát);*
3) *hány esetben történt rendkívüli eseményjelentés a megadott időszakban.*

2. A Hatóság elvi megállapításai

2.1. Eljárási kérdések

A Hatóság megállapította, hogy az Intézmény a teljesítési határidő meghosszabbítása ellenére az adatigénylést nyolc adatkör vonatkozásában hat évet érintően, azaz negyvennyolc adatkör tekintetében elutasította.

A Hatóság nem tartja indokoltnak a *határidő-hosszabbítást* az olyan adatigénylés esetében, amelyben *az adatigénylés elutasításra került*, mivel az Infotv. 29. § (2) bekezdése alapján a határidő-hosszabbítás lehetősége az adatigénylés teljesíthetőségét irányozza elő.

A Hatóság következetes álláspontja szerint a közfeladatot ellátó szerv kizárólag az Infotv.-ben meghatározott esetekben jogosult az adatigénylés teljesítésére nyitva álló határidő meghosszabbítására. Ebből következően **a közfeladatot ellátó szerv, ha az adatigénylés teljesítésére nyitva álló határidőt meghosszabbítja, akkor a meghosszabbított határidőben az adatigénylés teljesítését már nem tagadhatja meg jogszerűen**. Vagyis a teljesítési határidő meghosszabbítása azt jelenti, hogy a közfeladatot ellátó szerv már megvizsgálta az adatigénylést, ennek részeként meggyőződött az adatigénylés teljesíthetőségéről, és megállapította azt, hogy nem áll fenn a teljesítést akadályozó megtagadási ok, ellenben a tényleges teljesítéshez hosszabb időre van szüksége.

Az Infotv. 29. § (2) bekezdése alapján a határidő hosszabbítás kizárólag akkor jogszerű, ha annak indoka az, hogy az adatigénylés jelentős terjedelmű, illetve nagyszámú adatra vonatkozik, vagy az adatigénylés teljesítése a közfeladatot ellátó szerv alaptevékenységének ellátásához szükséges munkaerőforrás aránytalan mértékű igénybevételével jár. A határidő meghosszabbításának nem lehet jogszerű indoka az, hogy a közfeladatot ellátó szerv a felügyeleti, felettes szerve utasítását várja, az adatigénylést meg kell küldenie a részére iránymutatásra, majd a kiküldendő válaszlevelet ellenőrzésre, jóváhagyásra.

2.2. Egyes adatkörök nyilvános elérhetőség megjelölésével történő teljesítése

Az Intézmény megítélése szerint a rá vonatkozó alapadatokat a Szociális Ágazati Portál alábbi linkjének megadásával teljesítette: *https://szocialisportal.hu/szakmai-intézménykereso/*

Az Infotv. 30. § (2) bekezdése értelmében, ha a kért adatot korábban már elektronikus formában nyilvánosságra hozták, az igény teljesíthető az adatot tartalmazó nyilvános forrás megjelölésével is. Vagyis, ha a kért adat elektronikus formában már nyilvánosan elérhető, akkor a közfeladatot ellátó szerv ***a közvetlen elérési útvonal megjelölésével*** is teljesítheti az adatigénylést. **Amennyiben a**

[2] A Hatóság NAIH-193-3/2026. ügyiratszámú, 2026. február 19-én kelt állásfoglalása

világhálón már elérhető az igényelt adat, ebben az esetben fontos, hogy a közfeladatot ellátó szerv csak az adat elektronikus elérhetőségének a pontos megjelölésével teljesítheti az adatigénylést, tehát valamely honlapra mutató általános link megadása nem elegendő, ahogyan az sem, ha a közfeladatot ellátó szerv általánosságban utal arra, hogy az igényelt adat már megjelent például a sajtóban vagy már korábban feltöltötte azt a világhálóra.

A közérdekű adat kiadása iránti kérelem akkor teljesíthető a kért adatok nyilvános elérhetőségének megjelölésével, ha az az adatigénylő számára hozzáférhető, konkrétan, egyértelműen és teljeskörűen tartalmazza a kérelemben megjelölt információkat. (Kúria Pfv.20.861/2022/7. és Pfv.20.756/2023/10.) A hozzáférhetőségen túl még további három követelményt – konkrétan, egyértelműen, és teljeskörűen – is megfogalmaz a bírósági joggyakorlat ahhoz, hogy a közérdekű adatigénylés nyilvános forrásra hivatkozással történő teljesítése jogszerűnek minősüljön.

A Hatóság álláspontja jelen esetben is az, hogy az adatot tartalmazó nyilvános forrás megfelelő megjelöléséhez elengedhetetlen, hogy az ne egy központi honlapcím legyen, hanem az adott link pontosan azokra az adatokra mutasson, amelyeket az adatigénylő meg kívánt ismerni. Így legalább az Intézményre mutató elérési útvonal megadása lett volna a jogszerű teljesítés minimális feltétele, míg a jogszabályoknak teljes mértékben megfelelő teljesítés minden esetben az, amikor az egyes megismerni kívánt adatokra külön-külön mutatnak az egyes konkrét elérési útvonalak.

A Hatóság megállapította, hogy a megadott Szociális Ágazati Portál nem ad ki adatot az Intézmény nevének beírásakor, csupán különböző szűrési feltételek kombinálásával lehet eljutni az egyes intézmények adataihoz.

Elengedhetetlen továbbá a jogszerű teljesítéshez annak magyarázata is, hogyha a megadott link az adatigénylés tartalmával nem azonos fogalmakat használ, akkor a nyilvános adatok megfeleltethetőek-e az adatigénylő által megismerni kívánt adatoknak. Vagyis például, hogy az „aktuálisan ellátott gyermekek száma” megfeleltehető-e a „az állami támogatásban érintett létszám”-adatnak. Amennyiben nem, úgy az aktuálisan ellátott gyermekek számára nem kapott választ az adatigénylő. Nem tartalmazza továbbá a szakmai intézménykereső a 4. pontban megismerni kívánt adatot, a fenntartó nevét, vagy esetleg annak magyarázatát, hogy az ágazati azonosító számból valahogy vonható-e le következtetés a fenntartó kilétére.

2.3. A megismerni kívánt adatokról a kért bontásban nyilvántartást nem vezetnek

Három adatkör vonatkozásában azt válaszolta az Intézmény az adatigénylőnek, hogy „*a megismerni kívánt adatokról a kért bontásban nyilvántartást nem vezetnek,”* és az adatigénylések ezen adatköreinek megismerhetőségét az Infotv. 30. § (2a) bekezdés b) pontjára hivatkozva utasították el: *„Az adatigénylésnek a közfeladatot ellátó szerv nem köteles eleget tenni, ha az igény teljesítése a közfeladatot ellátó szerv tényleges kezelésében lévő közérdekű adatok vagy közérdekből nyilvános adatok összevetése útján a kezelésében lévő adatokhoz képest új adat előállítását tenné szükségessé.”*

Ezek az adatkörök az alábbiak voltak:

1. *A kilépők esetében, a fél évnél kevesebbet az intézmény állományában töltő munkavállalók száma, éves bontásban.*

2. *Az adott időszakban betöltetlen álláshelyek száma munkakör szerinti bontásban (évente).*

3. *A 2020-2025 között a munkavállalók ellen indult fegyelmi vagy büntetőeljárások száma, valamint azok tárgyának rövid leírása. (Személyes adatok nélkül. Év, eljárás típusa, eljárás tárgya bontásban).*

A Hatóság és a bíróság következetes gyakorlata értelmében nem szükséges nyilvántartást vezetnie a közfeladatot ellátó szervnek a kért adatokról, elegendő, ha azok a birtokában vannak, és azokra vonatkozóan egyszerű informatikai, matematikai műveletekkel (pl. összeadás) el tudja végezni a kért

adatok kiadását. Az Infotv. 1. §-a rögzíti azt a célt, amelyet a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok megismerésének szolgálnia kell, amely cél a közügyek átláthatósága, ami a közpénzzel, a közvagyonnal való gazdálkodás átláthatósága mellett, magát a közfeladat ellátásának az átláthatóságát is jelenti.

A Hatóság megállapította, hogy a bejelentő által megismerni kívánt adatok nem igénylik a meglévő kezelt adatok összevetését, összetett jogi értékelő, elemző tevékenység elvégzését, összetett kutatási feladatokat, újfajta leválogatási szempontok kidolgozását vagy korábban nem létezett számítási módszereket, statisztikai, jogi elemzés értékelését, a rögzítetteken kívül új adatok beszerzése, gyűjtése nem szükséges más szervektől, az adatigénylő sem magyarázatokat nem kért, sem következtetések levonását nem igényelte. Tehát a Hatóság álláspontja szerint – figyelemmel a kialakult bírói gyakorlatra – ***a megismerni kívánt adatok nem minősülnek új adatnak.***

Ezzel cseng egybe a bírósági gyakorlat is. A Kúria Pfv. IV.20.275/2024/4. számú ítélete úgy rendelkezik, hogy az elektronikus iratkezelő rendszer alkalmatlansága nem szolgálhat alapul az adat megismerése iránti igény megtagadásához. A közfeladatot ellátó szerv kezelésében lévő ügyiratokból a közfeladatára vonatkozó adatok kikeresése nem minősül új adat előállításának, amennyiben ez nem igényli a kezelt adatok jogi értékelését, az általa kezelt adatok összevetése útján új, minőségileg más adat előállítását. Önmagában az adatigény teljesítéséhez szükséges többletmunka nem szolgál alapul az adatigény elutasításához. Ezt a Kúria egy olyan ügyben mondta ki, amelyben 8400 ügy iratainak áttekintésére (meghatározott szempontok szerinti szűrésére) kötelezte a közfeladatot ellátó szervet.

Az Infotv. 30. § (2a) bekezdés b) pontja szerinti **elutasítási lehetőség (és nem kötelezettség!)** a 13/2019. (IV. 8.) AB határozat következtében került bele a jogszabályba. Ezért az AB határozat indokolásában a testület által rögzített, közfeladatot ellátó szervek által figyelembe veendő szempontokat irányadónak kell tekinteni az Infotv. 30. § (2a) bekezdés b) pontjának alkalmazása esetén. A 13/2019. (IV. 8.) AB határozatban a testület kifejtette: amennyiben az adatigénylés létező és kezelt (rögzített) adatok kigyűjtésére, meghatározott szempont szerinti kiválogatására és például táblázatba rendezésére vonatkozik, ***a kérelem nem tagadható meg. A kérelmet a rögzítés formájától és attól függetlenül, hogy az adatot esetleg az adatkezelő nyilvántartásainak és/vagy az adatkezelő által tárolt iratoknak az áttekintése útján ki kell keresni, teljesíteni kell.*** (Hasonlóan ahhoz, hogy az adatkezelő nem tagadhatja meg az adatigény teljesítését azon az alapon, hogy az az általa kezelt dokumentum átvizsgálását, s a benne található nyilvános adatoknak a nem nyilvános adatoktól való elkülönítését igényelné.) {Indokolás [55] bekezdés}

A közérdekű adatok nyilvánosságának korlátozása akkor fogadható el alkotmányosan indokoltnak, ha azt más alapjog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme kényszerítően indokolja, illetve elkerülhetetlenül szükségessé teszi [Alaptörvény I. cikk (3) bekezdés].

A 13/2019. (IV. 8.) AB határozatban a testület részletezte: *„[59] 5.2. **Az egyébként kezelt (például tárolt) adatok kikeresésétől** elkülönítendő az az eset, amikor az adatigénylés már nem **egy konkrét, egyszerűen vagy többletmunkával kikereshető, a közfeladathoz kapcsolódó adatra vagy adatsorra irányul**, hanem arra, hogy az adatkezelő a rögzítetteken kívül új adatokat szerezzen be, gyűjtsön, vagy az általa egyébként kezelt adatok összevetése útján új, minőségileg más adatot (statisztikát, kimutatást), esetleg az adatokat magyarázó anyagokat állítson elő, vagy az adatokból következtetéseket vonjon le. […] Ehhez hasonlóan az egyébként megismerhető, hozzáférhető vagy közzétett adatokból történő, meghatározott szempont vagy szempontok szerint szűrt, új adatsor létrehozására sem köteles az adatkezelő. Az adatigénylő nem formálhat jogot arra, hogy helyette más végezze el a hozzáférhető adatok leválogatását. [60] **Ez azt jelenti, hogy az adatkezelő kizárólag a létező, bármilyen módon rögzített és ténylegesen a kezelésében lévő közérdekű/közérdekből nyilvános adato(ka)t köteles kiadni.** Adat-előállítási kötelezettség azonban nem következik az Alaptörvényből. Ha tehát a kiadni kért – közérdekűnek (vö. Infotv. 3. § 5. pont) vagy közérdekből nyilvánosnak minősülő (vö. Infotv. 3. § 10. pont) adat jellege nem állapítható meg, ez a közérdekű adatok megismerésére irányuló alapjogi igény teljesítésének akadályát képezi [3252/2016. (XII. 6.) AB határozat].”*

A Hatóság megállapította, hogy az adatigénylés Infotv. 30. § (2a) bekezdés b) pontjára hivatkozással elutasított adatkörei ténylegesen rögzített, létező, az Intézmény kezelésében lévő közérdekű adatok megismerésére irányultak. Az adatigénylés kezelt (tárolt) adatok kikeresésére, konkrét, egyszerűen kikereshető, a közfeladathoz kapcsolódó adatra vagy adatsorra irányult. Az Intézmény ezért köteles a kért közérdekű adatokat megismerhetővé tenni a bejelentő számára.

2.4. Az Infotv. 3. § 9. pontja alapján az Intézmény nem minősül adatkezelőnek

Az Európa Tanács közérdekű adatot tartalmazó iratokhoz való hozzáférésről szóló Egyezményének (a továbbiakban: **Tromsø-i Egyezmény**) kihirdetéséről szóló 2009. évi CXXXI. törvény 2020. december 1-jei hatállyal beemelte a Tromsø-i Egyezmény rendelkezéseit a hazai jogba. A Tromsø-i Egyezmény 5. cikk 2. pontja szerint *„ha a közhatalmi szerv nem rendelkezik az igényelt közérdekű adatot tartalmazó irattal, vagy nincs hatásköre arra, hogy az adatigénylést teljesítse, akkor – ha ez lehetséges – az adatigénylést meg kell küldenie a hatáskörrel rendelkező közhatalmi szervhez vagy az igénylőt tájékoztatnia kell arról, hogy mely hatáskörrel rendelkező közhatalmi szervhez fordulhat”.* A Hatóság az erre vonatkozó Ajánlásában[3] fejtette ki álláspontját, melynek követését a gyakorlatban elvárja az adatkezelőktől is: abban az esetben, ha a közfeladatot ellátó szerv nem kezeli a megismerni kívánt adatot, – amennyiben rendelkezik erre vonatkozóan ismerettel – ***tájékoztatni köteles az adatigénylőt a megismerni kívánt közérdekű/közérdekből nyilvános adat tényleges adatkezelőjének kilétéről.***

Az adatigénylésből is kiderül[4], és a Belügyminisztérium számára a Hatóság megkereséséből is megállapítható volt, hogy a bejelentő nem *„teljes ágazatot érintő”* adatokat kért az 5. 7. 10 és 11. kérdések vonatkozásában. Mivel a bejelentő az adatigénylést több intézménynek küldte meg, az „intézmények” szót használta. Az Intézmény akkor járt volna el jóhiszeműen, ha felismeri, hogy az adatigénylő minden intézménytől csupán a saját, általa kezelt adatai kiadását kérte, és nem az egész ágazatot érintő adatokat. **Az „intézmények” szó használata az „intézmény” szó helyett tehát nem lehetett volna az adatigénylés említett adatköreire vonatkozóan az elutasítás indoka. Ehhez kapcsolódóan a Hatóság kiemeli, ha valami nem egyértelmű a közfeladatot ellátó szerv számára az adatigénylésben, akkor pontosítást köteles kérni az Infotv. 28. § (3) bekezdése alapján[5], és nem utasíthatta volna el az adatigénylés számára nem egyértelmű részét.**

A Hatóság megjegyzi továbbá, hogy amennyiben az adatigénylő szélesebb adatkört kíván megismerni, mint ami a közfeladatot ellátó szerv birtokában van, az nem járhat jogszerűen az adatigénylés teljes elutasításával. A saját intézményre vonatkozó adatokat ilyenkor is ki kell adnia az Intézménynek, még ha a teljes ágazatot érintően nyilvánvalóan nem is rendelkezik az adatokkal.

2.5. Az adatigénylő nem a közfeladatot ellátó szerv által használt pontos fogalmat használta adatigénylésében

Az Intézmény a 9. kérdésre[6] adandó választ arra hivatkozva utasította el, hogy a kérdésben megfogalmazott eseményeket nem feljegyzés formájában rögzíti.

---

[3] https://www.naih.hu/informacioszabadsag-ajanlasok?download=505:a-nemzeti-adatvedelmi-esinformacioszabadsag-hatosag-ajanlasa-az-igenyelt-kozerdeku-adatot-tenylegesen-kezelo-szervezetre-vonatkozotajekoztatasi-kotelezettsegrol

[4] **A bejelentő a 11 adatkör kapcsán egyértelműen jelezte, hogy intézményi szinten megadva szeretné megismerni az adatokat: *„Kérem, hogy a 2020-2025 közötti időszakra vonatkozóan az alábbi adatok megküldését szíveskedjen biztosítani a felsorolt gyermekvédelmi otthont nyújtó szakellátási intézmények tekintetében (intézményi szinten megadva az adatokat)”***

[5] Ha az adatigénylés nem egyértelmű, az adatkezelő legfeljebb 15 napos határidő tűzésével felhívja az igénylőt az igény pontosítására. A pontosításra való felhívás megtételétől az erre adott válasznak az adatkezelőhöz való beérkezéséig terjedő időtartam az adatigénylés teljesítésére rendelkezésre álló határidőbe nem számít bele.

[6] *Hány esetben született feljegyzés kortárs bántalmazásról, prostitúcióról vagy drogfogyasztásról az intézményben (év, feljegyzés indoka szerinti bontásban)?*

A fenti elutasítás indokolásával kapcsolatos szabályozást illetően a Hatóság álláspontja szerint a megtagadás (elutasítás) indokolásának esszenciális eleme – és a jóhiszemű joggyakorlás általános alapkövetelménye – a döntés alapjául szolgáló **törvényi rendelkezésre való hivatkozás**, amely az indokolás közérthetőségét és az adatigénylő további jogérvényesítését is segíti. Ezen adatkör vonatkozásában azonban az Intézmény nem hivatkozott, nem tudott jogszabályhelyre hivatkozni, hiszen **az eltérő fogalomhasználat nem eredményezheti az adatigénylés elutasítását.**

A Hatóság gyakorlatában következetesen érvényre juttatott álláspontja[7] szerint, ha a közfeladatot ellátó szerv **nem tud** olyan **törvényes okot azonosítani**, amely miatt az igényelt adat nem adható ki, akkor köteles teljesíteni az adatigénylést. Arról pedig, hogy pontosan milyen okból marad el az adatigénylés teljesítése, minden esetben a törvény által szabott határidőn belül köteles tájékoztatni az adatigénylőt. A közfeladatot ellátó szerv tehát mindig köteles a hozzá érkező adatigénylést érdemben megvizsgálni, és azt a teljesítés elmaradását igazoló törvényi ok hiányában köteles teljesíteni is.

Az adatigénylésben a megismerni kívánt adatot **tartalmilag kell körülírni**, az egyértelműség követelménye ugyanis **tartalmi pontosságot, és nem a megkeresett közfeladatot ellátó szerv által a megismerni kívánt adatra vagy iratra vonatkozóan alkalmazott megnevezés használatát várja az adatigénylőtől.** A közfeladatot ellátó szerv azonban pusztán azért nem hívhatja fel az adatigénylőt pontosításra, – az adatigénylés elutasításáról nem is beszélve – mert az adatigénylésben nem a közfeladatot ellátó szerv által használt kifejezéssel szó szerint egyező megfogalmazás található. Ha így cselekedne a közfeladatot ellátó szerv, az rosszhiszeműség lenne, egyben az alapvető jog érvényesülésének jogellenes korlátozását, akadályozását valósítaná meg, miközben az Alaptörvény a közfeladatot ellátó szervektől konstruktív hozzáállást vár el.

A közfeladatot ellátó szerv nem utasíthatja el a kért adatok kiadását önmagában azért, mert az adatigénylés nem egyértelmű, vagyis nem eléggé pontos. **A pontatlanságnak nem az adatigénylés teljesítésének a megtagadása a jogszerű következménye. Amennyiben az adatigénylés nem egyértelmű, akkor a közfeladatot ellátó szerv köteles felhívni az igénylőt a megfogalmazás pontosítására.** A pontosítási felhívást pedig úgy kell megfogalmazni, hogy az a lehető legteljesebb mértékben segítsen egy laikus adatigénylőnek is az adatigénylés tárgyát képező adatok körének, típusának, fajtáinak megértésében és kiválasztásában. Vagyis az információs aszimmetria nem eshet az adatigénylő kárára, éppen ezért alakult ki a joggyakorlatban az a követelmény, amely az adatigénylés egyértelműségét az igényelt adatok tartalmi meghatározásaként értelmezi.

A közfeladatot ellátó szerv tehát nem utasíthatja el a kért adatok kiadását önmagában azért, mert az adatigénylő nem a közfeladatot ellátó szerv által használt kifejezéssel szó szerint egyező megfogalmazást használt vagy mert az adatigénylés nem egyértelmű, vagyis nem eléggé pontos.

Ha a józan ész szabályai és a szavak általános, hétköznapi értelme szerint a közfeladatot ellátó szervnek értenie kell, hogy milyen adatot igényelnek tőle, akkor az adatigénylő teljesítette az egyértelműségi követelményt.

A Hatóság következetes álláspontja szerint a pontosításra való felszólítás eredménytelen eltelte esetén az adatkezelő a rendelkezésre álló adatok alapján, saját belátása szerint, a szavak hétköznapi értelmét alapul véve köteles eljárni, szem előtt tartva az információszabadság érvényesülésének elsőbbségét és az Infotv. szellemiségét.

A Hatóság álláspontját a Pécsi Ítélőtábla Pf. 20.036/2019/4. számú ítéletének megállapításai is alátámasztják. A Pécsi Ítélőtábla ítéletében levezette, hogy az Alkotmánybíróság 21/2013. (VII. 19.) AB határozatából, a 3252/2016. (XII. 6.) AB határozatból és a IV/2898/2015. AB határozatból kitűnő gyakorlata szerint a közérdekű adatokat illetően a nyilvánosság elve főszabályként való érvényesüléséhez szükséges, hogy az arra köteles adatkezelő a közérdekű adatok megismerését

[7] Átláthatósági kézikönyv, a KÖFOP-2.2.6-VEKOP-18-2019-00001 azonosító számú „Az információszabadság hazai gyakorlatának feltérképezése és hatékonyságának növelése” c. kiemelt projekt keretében készült, EX ANTE Tanácsadó Iroda Kft.- HBH Stratégia és Fejlesztés Kft.-NAIH, 2022., p. 29., from: https://infoszab.hu/sites/default/files/2022-12/Atlathatosagi_kezikonyv.pdf

proaktív módon, illetve adatigénylés alapján biztosítsa. Az Alaptörvényben rögzített alapvető jognak tehát a közérdekű adatok megismerésére irányuló adatigénylés útján lehet érvényt szerezni, amennyiben a közérdekű adatok proaktív közzétételére nem kerül sor. Az adatigénylés jogosítványa nélkül a közérdekű adatok megismeréséhez való jog valódi alanyi jogot nem is tudna jelenteni. Az alapvető jog biztosításával ezért elválaszthatatlanul összefonódik az adatigénylés lehetőségének, illetve az adatigénylés teljesítésének megfelelő biztosítása. Mindezek alapján ***az adatkezelő nem gördíthet akadályokat a közérdekű, illetve közérdekből nyilvános adatok megismerése elé, kiadásukat csak a jogszabályban meghatározott esetekben tagadhatja meg.*** […] *az adatigénylés egyértelműségének hiánya önmagában nem eredményezhetné a kérelem megtagadását*. Az Alkotmánybíróság 21/2013. (VII. 19.) AB határozata szerint a közérdekű adatok megismerésének biztosítása az adatkezelők egyik alapvető, alkotmányos feladata és az alapjog védelmére irányuló intézményvédelmi kötelezettségük alapján *a közérdekű adatokat kezelő szerveknek aktív magatartást kell tanúsítaniuk, kötelesek a közérdekű adatokhoz való hozzáférést garantálni. Az adatkezelő szerv az alapjog biztosítása érdekében éppenséggel tevőleges magatartásra kötelezett.* Ezen elvárásnak logikus indoka *az információs aszimmetria* fennállta. Az adatkezelő ugyanis a legtöbb esetben jóval több, részletesebb és pontosabb információval rendelkezik a birtokában lévő adatokról, mint amilyennel az igénylő. *Az adatkezelő ezzel nem élhet vissza, az adatigényléseket nem formális megoldásokkal kell kezelnie*. **Amennyiben a kérelem az igényelt adat konkrét beazonosításához szükséges minimális követelményeknek megfelel, érdemben kell vizsgálnia, majd teljesítenie, vagy a megtagadás okának megjelölésével elutasítania.** *Amennyiben a kérelemben foglaltakkal kapcsolatban értelmezési kérdés merül fel, úgy az Infotv. 28. § (3) bekezdése szerint fel kell hívnia az igénylőt igényének pontosítására.*

A Hatóság összegző álláspontja szerint tehát a közfeladatot ellátó szerv – jelen esetben az Intézmény – nem gördíthet akadályokat a közérdekű, illetve közérdekből nyilvános adatok megismerése elé, az adatigénylés egyértelműségének hiánya önmagában nem eredményezheti a kérelem megtagadását, a kérelemmel érdemben foglalkozni kell. A közfeladatot ellátó szerv a kért adatok kiadását csak a jogszabályban meghatározott esetekben tagadhatja meg. Az Infotv. 28. § (3) bekezdése pontosításra ad lehetőséget, azonban nem tartalmaz megtagadási okot vagy rendelkezést a nem egyértelmű adatigénylés elutasításának, figyelmen kívül hagyásának lehetőségéről.

A Hatóság a fentiek, valamint az Infotv. 54. § (1) bekezdés e) pontja alapján 2026. február 19-én kelt levelében arra kérte a Belügyminisztérium gondoskodáspolitikáért felelős államtitkárát, hogy érdemben folytassa a vizsgálatot az Intézmény vonatkozásában, és ismételten hívja fel a panaszolt adatigénylésben feltett valamennyi kérdésre kiterjedő, teljeskörű és részletes teljesítésre, így arra, hogy

1) **Küldje meg a bejelentő részére az Intézmény fenntartójának nevét és az aktuálisan ellátott gyermekek számát;**

2) **A fentiekben kifejtetteknek megfelelően teljesítse az Infotv. 30. § (2a) bekezdés b) pontja alapján elutasított adatkörökre vonatkozó adatigényléseket (a 3. 4. és a 6. kérdések adatkörei vonatkozásában);**

3) **Nevezze meg az adatigénylés Infotv. 3. § 9. pontja alapján elutasított adatköreinek kezelőjét;**

4) **Teljesítse az adatigénylés Infotv. 3. § 9. pontja alapján elutasított adatkörökre vonatkozó részét a saját intézményük vonatkozásában (az 5. 7. 10 és 11. kérdések adatkörei vonatkozásában);**

5) **Tájékoztassa a bejelentőt arról, hogy milyen elnevezéssel illeti, és formában rögzítik a kortárs bántalmazást, prostitúciót, vagy drogfogyasztást érintő eseményeket, valamint tájékoztassa a bejelentőt ezen adatokról év, indok szerinti bontásban.**

Az Infotv. 54. § (1)-(2) bekezdései alapján kérte továbbá a Hatóság a Belügyminisztériumot, hogy <u>35 napon belül</u> tájékoztassa az Intézmény válaszáról, valamint 15 napon belül írásban többek között az alábbiakról:

1) Milyen elnevezéssel illeti, és milyen formában rögzíti a kortárs bántalmazást, prostitúciót, vagy drogfogyasztást érintő eseményeket az Intézmény? Továbbítja-e ezeket az adatokat a Belügyminisztérium részére?

2) A Belügyminisztérium birtokában vannak-e az Intézmény által „teljes ágazatot érintő" hivatkozással elutasított, az 5. 7. 10 és 11. kérdésekre vonatkozó adatok? (Így az intézményben dolgozó munkavállalók havi bruttó és nettó átlagbérére vonatkozó adatok munkakörök szerinti bontásban, az Intézménnyel kapcsolatban készült gyermekvédelmi jelentések, panaszok vagy hatósági vizsgálatokban megállapított hiányosságok megismerni kívánt adatai, továbbá a kormányzati vagy uniós célzott támogatásokra vonatkozó munkaerő-megtartásra vagy -képzésre vonatkozó adatok?)

3) A Tromsø-i Egyezmény szerinti kötelezettség alapján meg tudja-e nevezni a Belügyminisztérium, hogy az említett 5. 7. 10 és 11. kérdésekre vonatkozó adatok mely szerv(ek) birtokában van(nak)?

A Belügyminisztérium első válaszlevele, amely a megkeresésre érkezett válaszokat tartalmazta, 2026. március 10-én érkezett meg a Hatósághoz.

Az 1) kérdésre adott válasz az volt, hogy a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: **Gyvt.**) 11. § (1b) bekezdése szerinti gyermekbántalmazás kivizsgálás módszertan 1. számú mellékletét képező Adatlap kitöltésével.

A Belügyminisztériumot, mint ágazatirányításért felelős szervet a fenntartó tájékoztatja a módszertan alapján az esemény leírásával, továbbá a gyermekbántalmazási esetekről a fenntartók évente – minden év március 1. napjáig – szolgáltatnak adatokat az ágazatirányító részéről legkésőbb minden év január 31. napjáig megküldött adattábla kitöltésével és megküldésével.

Az államtitkár tájékoztatása szerint az Intézmény a Belügyminisztérium részére közvetlenül nem továbbítja az adatlapokat.

A 2)-3) kérdés vonatkozásában az alábbi tájékoztatást adták:

A tárgyi közérdekű adatigény egyes kérdései szerint:

5. *„Az intézményekben dolgozó munkavállalók havi bruttó és nettó átlagbére, munkakörök szerinti bontásban (pl. gyermekfelügyelő, nevelő,pszichológus, adminisztrátor stb.)"*

A Belügyminisztérium a kért adatokkal nem rendelkezik,egyúttal a kérdésben megfogalmazott szempontok szerinti, országos összesített nyilvántartás vezetésére sem az intézményeknél, sem a fenntartóknál nincs jogszabályi kötelezettség. Az egyes intézmények kizárólag a saját dolgozóik tekintetében lehetnek birtokában a kért adatoknak, az általuk vezetett nyilvántartás szerint.

7. „Az elmúlt öt évben az intézményekkel kapcsolatban készült gyermekvédelmi jelentések, panaszok vagy hatósági vizsgálatokban megállapított hiányosságok típusa és tárgyának rövid leírása."

A Belügyminisztérium a kért adatokkal nem rendelkezik, egyúttal a kérdésben megfogalmazott szempontok szerinti, összesített nyilvántartás vezetésére sem az intézményeknél, sem a fenntartóknál nincs jogszabályi kötelezettség.

„10. Kaptak-e az intézmények a vizsgált időszakban bármilyen kormányzati vagy uniós célzott támogatást a munkaerő-megtartásra vagy -képzésre?
11. Amennyiben a 10. kérdésre az adott intézmény esetében pozitív a válasz, úgy kérjük, jelöljék meg, hogy milyen célzattal, milyen pályázati felhívás és mely projekt keretében, és mekkora összegben történt a támogatás kifizetése."

Az állami fenntartású szociális,- és gyermekvédelmi intézményekben foglalkoztatottak a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXI. törvény hatálya alá tartoznak.

A Belügyminisztérium előadása szerint a Kormány a korábbi években is törekedett a szociális és gyermekvédelmi ágazat bérhelyzetének folyamatos javítására, a minimálbér és a garantált bérminimum emelése minden évben többletforrást eredményezett, ezen felül 2020-ban (14%), 2022-ben (20%) és 2026-ban (15%) annál magasabb arányú béremelést hajtott végre.

2022. január 1-től továbbá a speciális és a különleges otthoni pótlék mértéke ötszörösére emelkedett, a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény hatálybalépésével pedig – 2023. július 1-jétől, visszamenőleg – a gyermekvédelmi szakellátási intézményekben pedagógus munkakörben foglalkoztatottak, így többek között a gyermekotthoni nevelők, pszichológusok, gyógypedagógusok, a nevelőszülői hálózatoknál a szakmai vezetők és a nevelőszülői tanácsadók is a köznevelésben dolgozó pedagógusokkal azonos, több évre kiterjedő bérfejlesztésben részesültek.

Az idei évben, 2026. január 1-jétől a gondoskodáspolitikai ágazatban dolgozók bére 15%-kal emelkedett.

Az uniós források tekintetében az EFOP Plusz 4. Szociális fejlesztések prioritása tartalmazza a gondoskodáspolitikában dolgozók motiválása, fejlesztése, létszámuk megtartása és növelése érdekében előkészített beavatkozást 8,13 Mrd Ft keretösszeggel. Az Államtitkárságon előkészített beavatkozás a szakemberek képzését, ösztöndíj, illetve lakhatási programok kialakítást, bevezetését tartalmazza.

A gondoskodáspolitikában dolgozókra irányuló fejlesztések esetében – mivel a gyermekvédelmi intézkedésekkel azonos célkitűzéshez kapcsolódó műveletek között szerepelnek – az Európai Bizottság megítélése alapján nem teljesül az „Alapjogi Charta hatékony alkalmazása és végrehajtása" horizontális feljogosító feltétel a 4. prioritáshoz tartozó k) egyedi célkitűzés tekintetében.

Az Európai Bizottság döntése nyomán a vizsgált időszakban, 2020-2025 között uniós forrás terhére célzott projekt nem tudott elindulni a gondoskodáspolitikában dolgozók részére.

Az államtitkár megjegyezte, hogy a rendelkezésére álló információk szerint az Intézménytől a bejelentő 2025. október 14. napján benyújtott közérdekű adatigénylése kapcsán egy kérdés esetében kért bővebb információkat, és kérte a megküldött adatokat kiegészíteni:

A hivatkozott 8. számú kérdés így szólt: „Hány esetben történt rendkívüli eseményjelentés (pl. szökés, bántalmazás, szexuális visszaélés, fegyelmi ügy) a megadott időszakban (év, rendkívüli esemény típusa bontásban)?"

A Belügyminisztérium második válaszlevele – amely az Intézménynél lefolytatott vizsgálat eredményét tartalmazta – 2026. április 2-án érkezett meg a Hatósághoz.

E levélben arról tájékoztatta a Belügyminisztérium a Hatóságot, hogy a Gondoskodáspolitikáért Felelős Államtitkárság irányítása alá tartozó Intézmény válaszai kapcsán a vizsgálatot lefolytatta. Az egyes kérdések vonatkozásában az alábbiakról tájékoztatta a Hatóságot:

3. kérdés *„A kilépők esetében, a fél évnél kevesebbet az intézmény állományában töltő munkavállalók száma, éves bontásban."*

A KIRA (központosított illetményszámfejtés) rendszerben nincs olyan előre képzett mező, vagy riport, amiből a fentiek egyszerűen, ugyanazon értelmezés szerint leképezhetőek lennének.

5. kérdés: *„Az intézményekben dolgozó munkavállalók havi bruttó és nettó átlagbére, munkakörök*

szerinti bontásban (pl. gyermekfelügyelő, nevelő, pszichológus, adminisztrátor stb.)”

A kért formában – havi bontásban, munkakörönként bruttó és nettó átlagbérként – az Intézmény nem vezet kész kimutatást, nyilvántartást.

A kért havi bruttó átlagbér munkakörönként előállítása az egyedi bérösszetevők (pótlékok, mozgóbér, eseti kifizetések) definíciójának előzetes értelmezéséhez kötött, majd ennek egységes megállapítását követően egyedi, új számítás elvégzését igényelné.

Az adatigénylés szerinti nettó átlagbér munkakörönként meghatározása pedig a munkavállalók egyedi nettó béradataiból, személyes adó- és járulékkedvezmények, valamint egyéb egyéni levonások figyelembevételével csak teljesen új mutató képzésével lenne előállítható, nem egyszerű informatikai, matematikai műveletekkel.

6. kérdés: „A *2020-2025 között a munkavállalók ellen indult fegyelmi vagy büntetőeljárások száma, valamint azok tárgyának rövid leírása. (Személyes adatok nélkül. Év, eljárás típusa, eljárás tárgya bontásban).”*

A közalkalmazotti jogviszonyban általános jelleggel nem alkalmazandó 2012 óta a korábbi, Kjt. szerinti fegyelmi eljárás, mint önálló jogintézmény. Jogszabály alapján fegyelmi eljárás tehát nincs. A munkáltató a vétkes kötelezettségszegés esetén elsősorban munkajogi jogkövetkezményeket alkalmazhat (pl. szóbeli, írásbeli figyelmeztetés). Az Intézmény a kért bontásban nem vezet nyilvántartást az adatigénylő által kért adatkörben, valamint az eljárások tárgyára vonatkozóan. Az esetleges munkáltatói intézkedések az egyes munkavállalók személyi anyagaiban szerepel(het)nek külön-külön. Az Intézmény büntetőeljárásokat nem folytathat le.

7. kérdés „*Az elmúlt öt évben az intézményekkel kapcsolatban készült gyermekvédelmi jelentések, panaszok vagy hatósági vizsgálatokban megállapított hiányosságok típusa és tárgyának rövid leírása.”*

Az Intézmény nem vezet nyilvántartást a kért formában (típus-tárgy szerinti összesített kimutatásként). A panaszokat, hatósági megkereséseket és vizsgálati iratokat egyedi ügyként kezeli és irattárazza.

Az Intézmény továbbá nem minden esetben kap arról tájékoztatást, hogy rá nézve valamely hatóság megállapítással élt-e, és például a fenntartót kérte fel esetleg intézkedésre.

9. kérdés *„Hány esetben született feljegyzés kortárs bántalmazásról, prostitúcióról vagy drogfogyasztásról az intézményben (év, feljegyzés indoka szerinti bontásban)?”*

Ahogy az Intézmény azt megjelölte, ezen eseményeket nem feljegyzés formájában rögzíti. Ezen események rendkívüli eseményjelentés formájában kerülnek rögzítésre, amellyel kapcsolatban az Intézmény összesített adatot szolgáltatott a bejelentőnek.

A Belügyminisztérium válaszlevelei alapján a Hatóság fenntartja NAIH-193-3/2026. ügyiratszámú, fentiekben részletezett, az Intézmény válaszlevelével kapcsolatos Hatósági álláspontról, az egyes megtagadási indokokra is kiterjedően 2026. február 19-én tett, a Belügyminisztérium részére is megküldött állásfoglalását, és ahhoz az alábbiakat fűzi hozzá:

Az alapvető jogok biztosa és helyettesei egy korábban közzétett közös közleményükben a gyermekek jogainak védelmével összefüggésben kifejtették: az Alaptörvény rögzíti, hogy minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz. Ez a jog – az élethez való jog kivételével – minden más alapvető jogot megelőz. A gyermeket főszabályként minden olyan alapjog megillet, mint bármely más embert. Biztosítani kell az életkoruknak és szükségleteiknek megfelelő feltételeket a fejlődéshez, a felnőtté váláshoz; a szülők, a család, az állam és a társadalom valamennyi tagja köteles tiszteletben tartani a gyermek jogait. A gyermeket életkortól függetlenül, feltétel nélkül megilleti az egyenlő emberi méltóság, ennek értelmében a gyermek alany marad, és senki számára sem válhat eszközzé vagy tárggyá.

A Gyvt. 11. § (1) bekezdése alapján a gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, törvényes képviseletének biztosításával, ügyeinek intézésével foglalkozik.

Az ENSZ Gyermekjogi Egyezménye – amelyet Magyarország 1990-ben írt alá, és az 1991. évi LXIV. törvénnyel hirdetett ki – 3. és 4. cikke értelmében

„1. A szociális védelem köz- és magánintézményei, a bíróságok, a közigazgatási hatóságok és a törvényhozó szervek minden, a gyermeket érintő döntésükben a ***gyermek mindenek felett álló érdekét veszik figyelembe elsősorban.***

2. Az Egyezményben részes államok kötelezik magukat arra, hogy a gyermek számára, figyelembe véve szülei, gyámjai és az érte törvényesen felelős más személyek jogait és kötelességeit, ***biztosítják a jólétéhez szükséges védelmet és gondozást, e célból meghozzák a szükséges törvényhozási és közigazgatási intézkedéseket.***

3. ***Az Egyezményben részes államok gondoskodnak arról, hogy a gyermekkel foglalkozó és védelmét biztosító intézmények, hivatalok és létesítmények működése megfeleljen az illetékes hatóságok által megállapított szabályoknak, különösen a biztonság és az egészség területén, valamint ezek személyzeti létszámával és szakértelmével, továbbá a megfelelő ellenőrzés meglétével kapcsolatban.***

4. cikk

Az Egyezményben részes államok meghoznak minden olyan törvényhozási, közigazgatási vagy egyéb intézkedést, amelyek az Egyezményben elismert jogok érvényesüléséhez szükségesek.”

Ilyen intézkedés az is, amikor az Intézmény haladéktalanul és maradéktalanul teljesíti a hozzá érkező közérdekű adatigényléseket. Az Intézmény akkor veszi figyelembe a gyermek mindenek felett álló érdekét, ha biztosítja az átláthatóság érvényesülését, mert mint a gyermekkel foglalkozó, és védelmét biztosító intézménynek, gondoskodnia kell arról, hogy a Hatóság jelen állásfoglalásában és a hivatkozott jogszabályokban foglaltaknak maradéktalanul megfeleljen. Az adatigénylő többek között a személyzet létszámával és szakértelmével, a megfelelő ellenőrzés meglétével kapcsolatban tett fel kérdéseket adatigénylésében, amelyeket az Egyezmény kifejezetten kiemel, mint a gyermekkel foglalkozó és védelmét biztosító intézmények megfelelő működéséhez szükséges feltételeket.

A Hatóság álláspontja az, hogy a gyermeki jogok védelme érdekében az Intézmény köteles a hozzá érkezett közérdekű adatigényléseket késedelem nélkül, minden kérdésre kiterjedően és részletesen teljesíteni. Az Infotv. alapján a közérdekű adatigénylés csak kivételesen, és kizárólag abban az esetben tagadható meg, ha a megtagadás alapjául szolgáló közérdek nagyobb súlyú a közérdekű adat megismerésére irányuló igény teljesítéséhez fűződő közérdeknél.[8] Jelen ügyben azonban nem azonosítható olyan konkrét, és védendő közérdek, amely az adatigénylés megtagadását indokolná, az Intézmény és a Belügyminisztérium csupán kényelmi szempontokat vett figyelembe.

Számos alkotmánybírósági határozat és bírósági ítélet részletezte a Hatóság állásfoglalásaival összhangban, hogy az adatigénylés teljesítése bizonyos mértékű munkaerő-ráfordítást szükségképpen igényel, ez a közérdekű adatok megismeréséhez fűződő alapjog intézményi biztosításának velejárója. A nyilvánosság korlátozása kizárólag törvényi szinten lehetséges az Infotv. meghatározott érdekek védelme érdekében, kényelmi szempontok nem képezhetik az adatigénylés megtagadásának alapját. Az adatigény nem tagadható meg arra hivatkozással, hogy a kért adat közvetlenül – pl. elektronikusan – nem áll rendelkezésre, és az egyébként rögzített adat hozzáférhetővé tételéhez idővel és/vagy költséggel járó többletmunkára van szükség.

Az Infotv. célja, a közügyek átláthatóságának biztosítása jelen esetben összefügg a gyermekek jogainak védelmével, mivel az átlátható működés a gyermekek jogai hatékony érvényesülésének egyik lényeges garanciája.

[8] ide nem értve a minősített adatokat, amelyek esetében nem alkalmazható az Infotv. 30. § (5) szerinti érdekmérlegelés

A 9. kérdés vonatkozásában[9] az Intézmény megismételte, hogy nem feljegyzés, hanem rendkívüli eseményjelentés formájában rögzíti az adatokat, amellyel kapcsolatban összesített adatot szolgáltatott az adatigénylőnek.

A Gyvt. 11. § (1b) bekezdése értelmében a gyermek bántalmazással szembeni védelemhez való jogának érvényesítése érdekében a gyermekvédelmi szakellátást nyújtó intézményben és a javítóintézetben felmerült gyermekbántalmazási esetek kivizsgálása és kezelése a miniszter által jóváhagyott, a minisztérium honlapján közzétett intézményi, fenntartói és ágazati módszertan (a továbbiakban: gyermekbántalmazás kivizsgálásának módszertana) alapján történik.

Eszerint az Adatlap tartalmazza a gyermekbántalmazás típusát (kortársbántalmazás, gyermekvédelmi szakember által, más felnőtt által) és jellegét (elhanyagolás, fizikai bántalmazás, érzelmi bántalmazás, szexuális bántalmazás, gyermekprostitúció, emberkereskedelem).

Ezek az Adatlapok tehát az Intézmény birtokában vannak a Belügyminisztérium tájékoztatása szerint, és az Intézmény az események leírásával a gyermekbántalmazási esetekről adatokat szolgáltat adattábla kitöltésével és megküldésével a fenntartó, illetve az ágazatirányító felé. Azt, hogy ezek az eseményleírások és az adattábla adatai milyen adatokat tartalmaznak, és azok mennyiben fedik le az adatigénylő által megismerni kívánt adatokat (pl. a drogfogyasztást érintően), nem fejtette ki a Belügyminisztérium, mindazonáltal már pusztán ezek megküldése is előmozdítaná az információszabadság érvényesülését. A Hatóság támogatja ezen adatok egyedi közzétételi lista formájában[10] történő közzétételét is az Intézmény honlapján.

A rendkívüli eseményjelentésekkel kapcsolatos 8.-9. kérdések vonatkozásában nem egy összesített számot kért a bejelentő egy összesített időszak vonatkozásában, hanem év és rendkívüli esemény típusa, valamint indoka szerinti bontásban kérte az adatokat, ezért így kell megadni részére a tájékoztatást az Infotv. 30. § (2) bekezdésében írt követelmény alapján: az adatigénylésnek az igénylő által kívánt formában, illetve módon kell eleget tenni.

A Hatóság álláspontja szerint az Intézmény birtokában lévő Adatlapokból egyszerűen kikereshetőek a bejelentő által megismerni kívánt adatok év, indok és típus szerinti bontásban, azok egyedi adatigénylés keretében történő kiadására tehát köteles az Intézmény.

A Belügyminisztérium tájékoztatása szerint az 5. kérdésre vonatkozó adatok az Intézmény birtokában vannak (az ott dolgozó munkavállalók havi bruttó és nettó átlagbérére vonatkozó adatok munkakörök szerinti bontásban.) A Hatóság álláspontja az, hogy a béreket egyszerű összeadással, az átlagbért egy osztási művelettel ki lehet számolni, a számítási metodika bemutatása (milyen bérösszetevőkből számolta ki a bért) képezi a bérösszetevők „definíciójának előzetes értelmezését". Az adatigénylés teljesítéséhez nem szükséges személyenként a pótlékok, mozgóbér, eseti kifizetések ismertetése, sem a nettó bér esetén a személyes adó- és járulékkedvezmények valamint egyéb egyéni levonások bemutatása, pusztán munkakörönként a nettó és bruttó bérek összeadása és elosztása a foglalkoztatottak számával. Az Intézmény köteles Általános Közzétételi Listájában (Infotv. 1. melléklet) is közzétenni a III. Gazdálkodási adatok 2. közzétételi egység[11] részeként az adatok egy részét, ezek munkakörökre történő lebontása egyszerű matematikai művelet, amelynek elvégzése teljességgel elvárható az Intézménytől az adatigénylés teljesítése érdekében, itt sem szolgálhatnak a kényelmi szempontok az adatigénylés megtagadásának jogalapjául. Megjegyzendő, hogy a Hatóság is rendszeresen válaszol hasonló adatkört tartalmazó közérdekű adatigénylésekre saját foglalkoztatottai vonatkozásában.

A 7. kérdésre vonatkozó adatok kapcsán – az elmúlt öt évben az intézménnyel kapcsolatban készült gyermekvédelmi jelentések, panaszok vagy hatósági vizsgálatokban megállapított hiányosságok

[9] „*Hány esetben született feljegyzés kortárs bántalmazásról, prostitúcióról vagy drogfogyasztásról az intézményben (év, feljegyzés indoka szerinti bontásban)?"*

[10] 37.§ (3) A közzétételre kötelezett szerv vezetője – a Hatóság véleményének kikérésével –, valamint jogszabály a közfeladatot ellátó szervre, azok irányítása, felügyelete alá tartozó szervekre vagy azok egy részére kiterjedő hatállyal további kötelezően közzéteendő adatkört határozhat meg (a továbbiakban: egyedi közzétételi lista).

[11] A közfeladatot ellátó szervnél foglalkoztatottak létszámára és személyi juttatásaira vonatkozó összesített adatok, illetve összesítve a vezetők és vezető tisztségviselők illetménye, munkabére, és rendszeres juttatásai, valamint költségtérítése, az egyéb alkalmazottaknak nyújtott juttatások fajtája és mértéke összesítve

típusa és tárgyának rövid leírásával – a Hatóság álláspontja az, hogy ezen adatkörökre vonatkozó adatigénylés teljesítésének megtagadása arra hivatkozással, hogy nincsen jogszabályi kötelezettsége az Intézménynek ilyen összesített nyilvántartás vezetésére, szintén pusztán kényelmi szempontokra történő hivatkozás. Az Intézménnyel kapcsolatban készült gyermekvédelmi jelentések, panaszok vagy hatósági vizsgálatokban megállapított hiányosságokra vonatkozó adatok nem életszerű, hogy nem ismertek az Intézmény által, nincsenek a birtokában, hiszen rá, a tevékenységére vonatkoznak. Ezeket az adatokat az Intézmény köteles Általános Közzétételi Listájában is közzétenni a II. Tevékenységre, működésre vonatkozó adatok 12. közzétételi egység részeként (A közfeladatot ellátó szervnél végzett alaptevékenységgel kapcsolatos vizsgálatok, ellenőrzések nyilvános megállapításai). Ezen adatkörökre vonatkozó, és az Intézmény birtokában lévő adatokat is köteles tehát kiadni az Intézmény az adatigénylő részére, a *„nincsen jogszabályi kötelezettsége ilyen összesített nyilvántartás vezetésére”* indok nem fogadható el az adatigénylés megtagadása jogalapjaként a fent kifejtettek szerint.

A 3. kérdés[12] kapcsán adott választ arra hivatkozva tagadta meg az Intézmény a Belügyminisztérium válaszlevele alapján, hogy a KIRA (központosított illetményszámfejtés) rendszerben nincs olyan előre képzett mező, vagy riport, amiből a fentiek egyszerűen, ugyanazon értelmezés szerint leképezhetőek lennének. A Hatóság és a bíróság gyakorlata[13] is egyértelmű atekintetben, hogy az illetményszámfejtő rendszer alkalmatlansága nem szolgálhat alapul az adat megismerése iránti igény megtagadásához. Ezen adatkör vonatkozásában is pusztán a közfeladatot ellátó szerv által tárolt adatok egyszerű kikereséséről van szó. Az adatigény teljesítéséhez szükséges többletmunka, a kényelmi szempontok nem szolgálhatnak alapul az adatigény elutasításához, ezért ezen adatkör vonatkozásában is teljesítenie kell az Intézménynek az adatigénylést.

A Hatóság számára nem világos, hogy mit értett az Intézmény „ugyanazon értelmezés szerinti leképezhetőségen”, de ez az aggály is orvosolható azáltal, ha a józan ész szabályai és a szavak általános, hétköznapi értelme szerint értelmezik az adatigénylő kérdését.

A 6. kérdésre[14] adott válasz kapcsán a Hatóság ismételten felhívja a figyelmet a fentiekben kifejtett tartalmi követelményre: az adatigénylésben a megismerni kívánt adatot tartalmilag kell körülírni, az egyértelműség követelménye ugyanis tartalmi pontosságot, és nem a megkeresett közfeladatot ellátó szerv által a megismerni kívánt adatra vagy iratra vonatkozóan alkalmazott megnevezés használatát várja az adatigénylőtől. Az adatigénylés teljesítése jelen adatkör vonatkozásában akkor lett volna jogszerű, ha a Hatóságnak írtakról az Intézmény tájékoztatja az adatigénylőt, – vagyis arról, hogy fegyelmi eljárást nem folytathat le, csupán munkajogi jogkövetkezményeket alkalmazhat – és pontosítási felhívást követően vagy legfőképpen anélkül, tájékoztatja az adatigénylőt a munkavállalókkal szemben alkalmazott munkajogi jogkövetkezményekről év, jogkövetkezmény típusa (szóbeli, írásbeli figyelmeztetés stb.), vétkes kötelezettszegés tárgya bontásban.

Nyilvánvalóan a bejelentő is tisztában van vele, hogy az Intézmény büntetőeljárást nem folytathat le. Az Intézmény akkor járt volna el jóhiszeműen, ha úgy értelmezi az adatigénylés ezen részét, hogy az Intézmény munkavállalói ellen indult büntetőeljárások Intézmény birtokában lévő adatainak megismerését kérte a bejelentő. Ezek az adatok is megismerhetőek a bejelentő által olyan módon, ahogyan igényelte: személyes adatok nélkül.

A Hatóság megállapította továbbá, hogy a Belügyminisztérium Intézménynél lefolytatott vizsgálata, felhívása és válaszlevele nem terjedt ki:

a) az Intézmény fenntartójának nevére és az aktuálisan ellátott gyermekek számára;

b) a betöltetlen álláshelyek számára munkakör és év szerinti bontásban (4. kérdés);

[12] A kilépők esetében, a fél évnél kevesebbet az intézmény állományában töltő munkavállalók száma, éves bontásban
[13] Id. Kúria Pfv. IV.20.275/2024/4. ítélete
[14] *A 2020-2025 között a munkavállalók ellen indult fegyelmi vagy büntetőeljárások száma, valamint azok tárgyának rövid leírása. (Személyes adatok nélkül. Év, eljárás típusa, eljárás tárgya bontásban).*

c) a munkaerő megtartásra és képzésre kapott támogatásokra vonatkozó adatokra, célzat, pályázati felhívás, projekt és összeg bontásban (10-11. kérdések)

3. Felszólítás az adatigénylés teljesítésére

A fentiek, valamint az Infotv. 56. § (1) bekezdése alapján a Hatóság ***felszólította*** a **Somogy Vármegyei Gyermekvédelmi Központot**, hogy az Infotv. fent idézett rendelkezéseinek megfelelően **tegyen eleget a bejelentő közérdekű adatigénylésének**, és valamennyi kérdésre kiterjedően, teljeskörűen és részletesen adja ki számára a közérdekű adatigénylésében megismerni kívánt adatokat így az alábbiakat:

1) **Küldje meg a bejelentő részére az Intézmény fenntartójának nevét és az aktuálisan ellátott gyermekek számát;**

2) **A fentiekben kifejtetteknek megfelelően teljesítse az Infotv. 30. § (2a) bekezdés b) pontja alapján kényelmi szempontokra hivatkozással elutasított adatkörökre vonatkozó adatigényléseket (a 3. 4. 5. a 6. és 7. kérdések adatkörei vonatkozásában);**

3) **Nevezze meg az adatigénylés Infotv. 3. § 9. pontja alapján elutasított adatköreinek kezelőjét;**

4) **Teljesítse az adatigénylés Infotv. 3. § 9. pontja alapján elutasított adatkörökre vonatkozó részét a saját intézménye vonatkozásában (az 5. 7. 10 és 11. kérdések adatkörei vonatkozásában);**

5) **A rendkívüli eseményjelentésekkel kapcsolatos 8.-9. kérdések vonatkozásában év és rendkívüli esemény típusa, valamint indoka szerinti bontásban kérte a bejelentő az adatokat, ezért így kell megadni részére a tájékoztatást.**

A Hatóság arról is tájékoztatta az Intézményt, hogy az Infotv. 56. § (2) bekezdése értelmében az Intézmény – egyetértése esetén – haladéktalanul megteszi a felszólításban megjelölt szükséges intézkedéseket, és a megtett intézkedéseiről, illetve – egyet nem értése esetén – álláspontjáról a felszólítás kézhezvételétől számított harminc napon belül írásban tájékoztatja a Hatóságot.

Mindezek, valamint az Infotv. 56. § (2) bekezdése alapján a Hatóság felszólította az Intézményt arra, hogy **tájékoztassa a felszólításban megjelölt szükséges intézkedések megtételéről**, valamint **tájékoztatásához mellékelje az adatigénylés és a közzététel teljesítését igazoló dokumentumokat** is.

A Hatóság 2026. június 15-én kelt **felszólításában** az abban foglaltak **30 napon belül** történő teljesítésére hívta fel az Intézményt. Az **Intézmény** 2026. július 15-én küldte meg a Hatóság részére hivatkozott számú **válaszlevelét**, amelyben a megkeresésben foglaltak teljesítéséhez – annak érdekében, hogy a felhívásnak maradéktalanul eleget tehessenek – **2026. augusztus 14-ig terjedő határidő-hosszabbítást kért**.

Kérésére a Hatóság a megkeresésben foglaltak teljesítésére a **2026. július 17-én megküldött** – a határidő meghosszabbításáról szóló – **tájékoztatása kézhezvételétől számított 30 nap időtartamú póthatáridőt** állapított meg. A dokumentum kézbesítését igazoló letöltési igazolás tanúsága szerint a dokumentumot 2026. július 17-én 10:27-kor letöltötték. Tekintettel arra, hogy a Hatóság által megállapított póthatáridő eredménytelenül telt el, a Hatóság 2026. szeptember 3-án kelt levelével

ismételten felszólította az Intézményt a teljesítésre, azonban e jelentés kiadmányozásának időpontjáig erre a megkeresésére sem érkezett válasz.

4. A jelentés megállapításai

Tekintettel arra, hogy **az Intézmény a Hatóság felszólításának többszöri kérésre nem tett eleget**, a **Hatóság a felszólításban kifejtett álláspontját fenntartja** és e jelentésében továbbra is a közérdekű adatigénylés teljesítésére hívja fel az adatkezelő Intézmény figyelmét.

A fentiek alapján a **Hatóság** az ügyben az Infotv. 59. § (1) bekezdése alapján **jelentést bocsát *ki*,** mely az Infotv. 59. § (3) bekezdése alapján **nyilvános**, ezért azt **a Hatóság a honlapján elérhetővé tette**. Az Infotv. 59. § (5) bekezdése értelmében a Hatóság jelentése bíróság vagy más hatóság előtt nem támadható meg.

Bízom benne, hogy e jelentés alkalmas lesz az ügyben az információszabadsággal összefüggő jogsértő gyakorlat orvoslására, a közvélemény figyelmének felhívására és a jövőben hasonló jogsértés elkerülésére.

Budapest, elektronikus aláírás és időbélyeg szerint

Dr. habil. Péterfalvi Attila
elnök, c. egyetemi tanár
távollétében

Dr. Bendik Tamás
általános elnökhelyettes